

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Ammatillinen osaaminen ja pedagoginen toiminta kuljetusalan ammattitutkinnossa

Kuva: Kuvitelmia Hanna Tarkiainen

3.6.2020

WEBINAARI 3.6.2020, klo 13.30-15.00

- **Webinaarin avaus**
- **Arviointitulosten esittely**
- **kehittämissuosituksset**
- **Kysymyksiä/keskustelua**

Mikä Karvi on?

- **Koulutuksen ja varhaiskasvatuksen ulkopuolisen arvioinnin riippumaton asiantuntijaorganisaatio**
  - Toiminut vuodesta 2014
  - Toimii opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla
  - Tuottaa tietoa koulutuspoliittista päätöksentekoa ja koulutuksen ja varhaiskasvatuksen kehittämistä varten
  - Henkilöstöä noin 50
  - Ulkopuolisia asiantuntijoita noin 200
  - Toimipaikat Helsingissä ja Jyväskylässä
- **Arviointitoiminta kattaa kaikki koulutusasteet varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen**

Arvioinnin lähtökohdat

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Taustaksi

- **Kuljetusalan ammattitutkinnon arviointi on osa uuden ammatillisen koulutuksen oppimistulosten arviointijärjestelmän pilotointia, joka käynnistyi syksyllä 2019 ja jatkuu vuoden 2020 loppuun**
- **Pilotointia edelsi arviointijärjestelmän kehittämistyö, jonka tuloksena mm.**
  - oppimistulosten arviointi kattaa perustutkintojen lisäksi myös ammatti- ja erikoisammattitutkinnot
  - opiskelijan ja työelämän roolia vahvistetaan arviointitiedon tuottamisessa
  - arvioinnissa hyödynnetään valmiita tietovarantoja ja aineistoja
- **Arviointijärjestelmää pilotoidaan kuljetusalan ammattitutkinnossa sekä logistiikan ja sosiaali- ja terveysalan perustutkinnoissa (syksy 2019-2020)**
- **Arviointipilotin tuloksia ja kokemuksia hyödynnetään arviointijärjestelmän edelleen kehittämisessä**

Oppimistulosten arviointi ammatillisessa koulutuksessa

- Karvin lakisääteisenä tehtävänä on toteuttaa tutkinnon perusteiden tavoitteiden saavuttamista koskevia oppimistulosten arviointeja
- Arvioinnin tavoitteena on kehittää koulutusta, tukea oppimista ja varmistaa ammatillisen koulutuksen laatua
- Arvioinnit noudattavat kehittävän arvioinnin periaatteita, joissa korostetaan koulutuksen järjestäjien aktiivista osallistumista ja arvioinnin vuorovaikutteisuutta

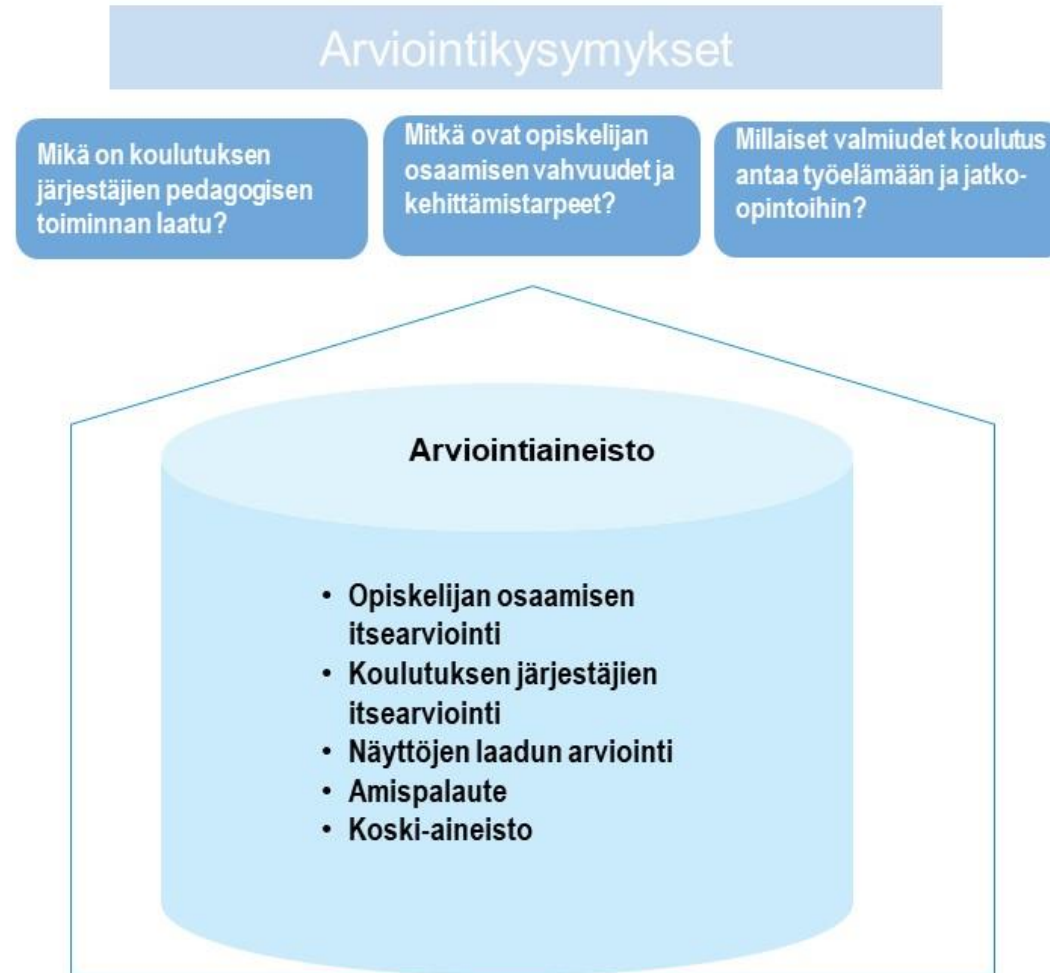
Kuva: Kuvitelmia Hanna Tarkiainen

Arviointiaineisto ja -kysymykset

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kuljetusalan arviointi: *arviointikysymykset ja arviointiaineisto*

Arviointiaineisto

	n
Koulutuksen järjestäjät	24
Opiskelijat	667
Näytöt	1 584
Koulutuksen järjestäjien itsearvioinnit	23
Opiskelijan osaamisen itsearvioinnit	47
Näytön kuvaukset	634
Työelämän edustajien haastattelut	19
Amispalaute	234 - 417

- Arviointiaineisto kerättiin 1.1.2018 voimaan tulleiden tutkinnon perusteiden mukaan toteutusta koulutuksesta ja opiskelijoilta, jotka aloittivat kuljetusalan ammattitutkinnon opinnot 1.1.2018 tai myöhemmin
- Opiskelijaa ja koulutusta koskevaa tietoa kerättiin 1.1.2018–30.9.2019 välisenä aikana

Taustatietoa opiskelijoista, koulutuksesta ja näytöistä

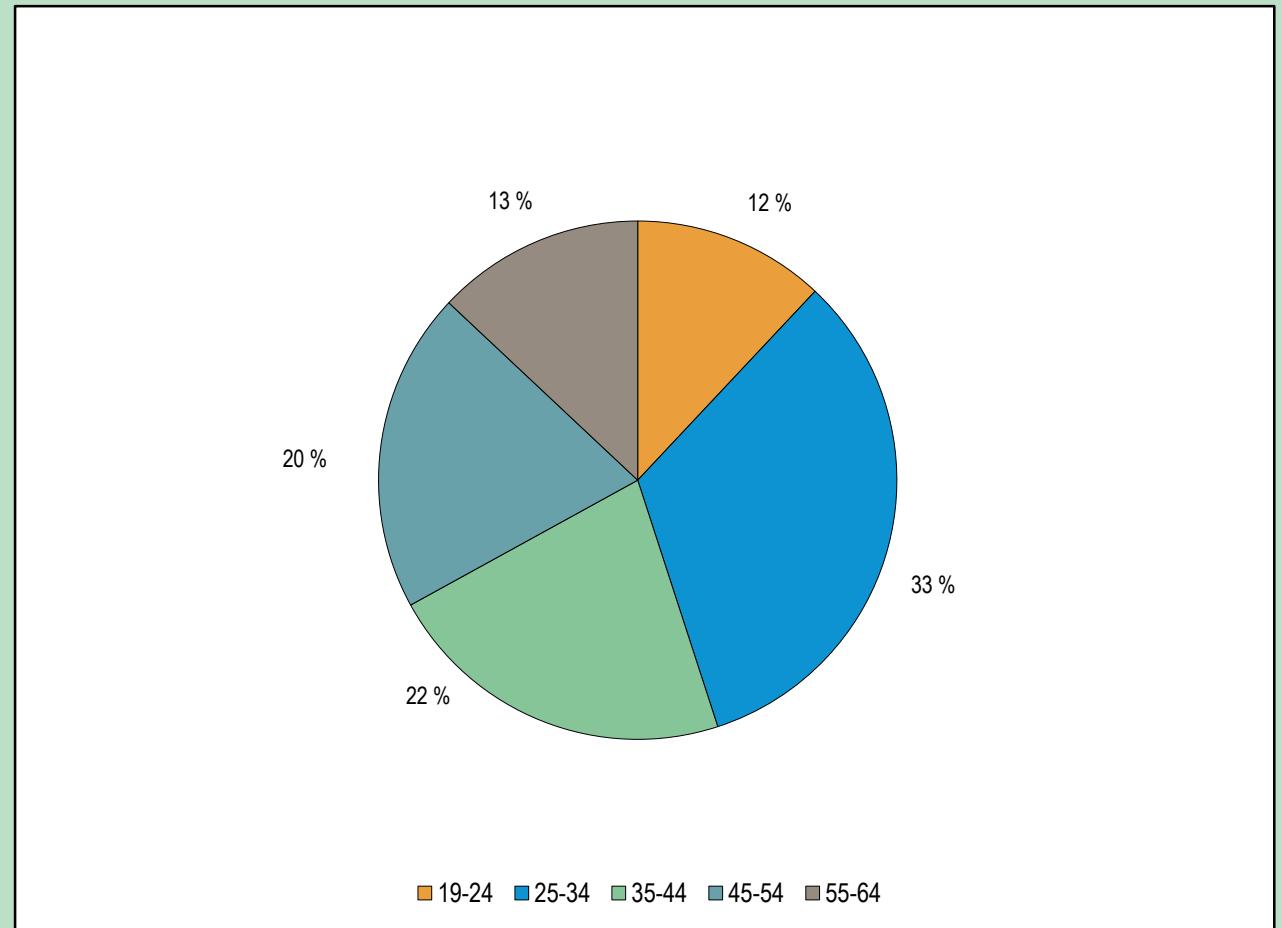

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Taustatietoa opiskelijoista ja koulutuksesta (n = 667)

- Miehiä 88 %, naisia 12 %
- 32 eri äidinkieltä puhuvaa, 81 % suomenkielisiä
- Ikäjakauma melko tasainen
- 65 % opiskelijoista ammatillinen tai opistoasteen tutkinto, 16 % peruskoulu, keskikoulu tai vastaava, 7 % ylioppilastutkinto, 5 % ammattikorkeakoulututkinto, 3 % yliopistotutkinto

(Lähde: Amispalaute ja Koski)

Opiskelijoiden ikäjakauma

Taustatietoa opiskelijoista ja koulutuksesta (n = 667)

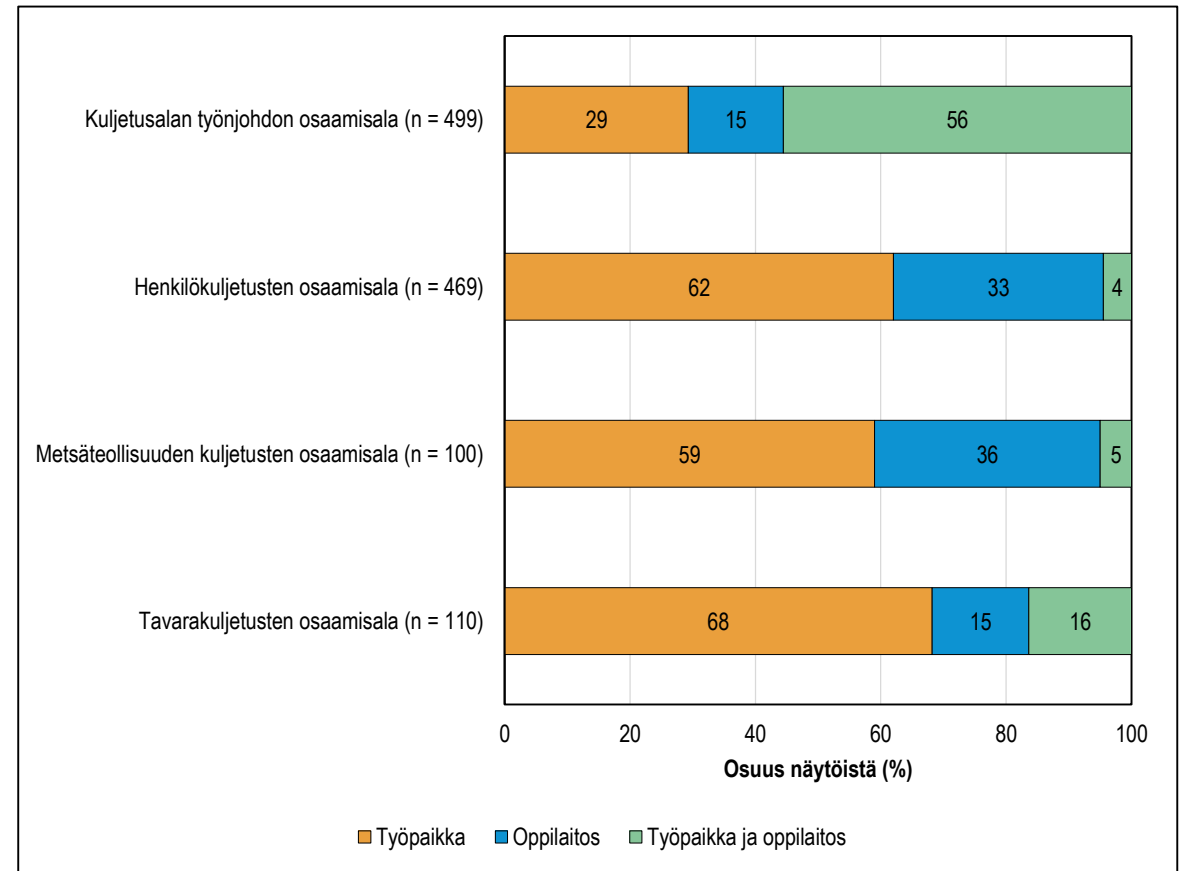
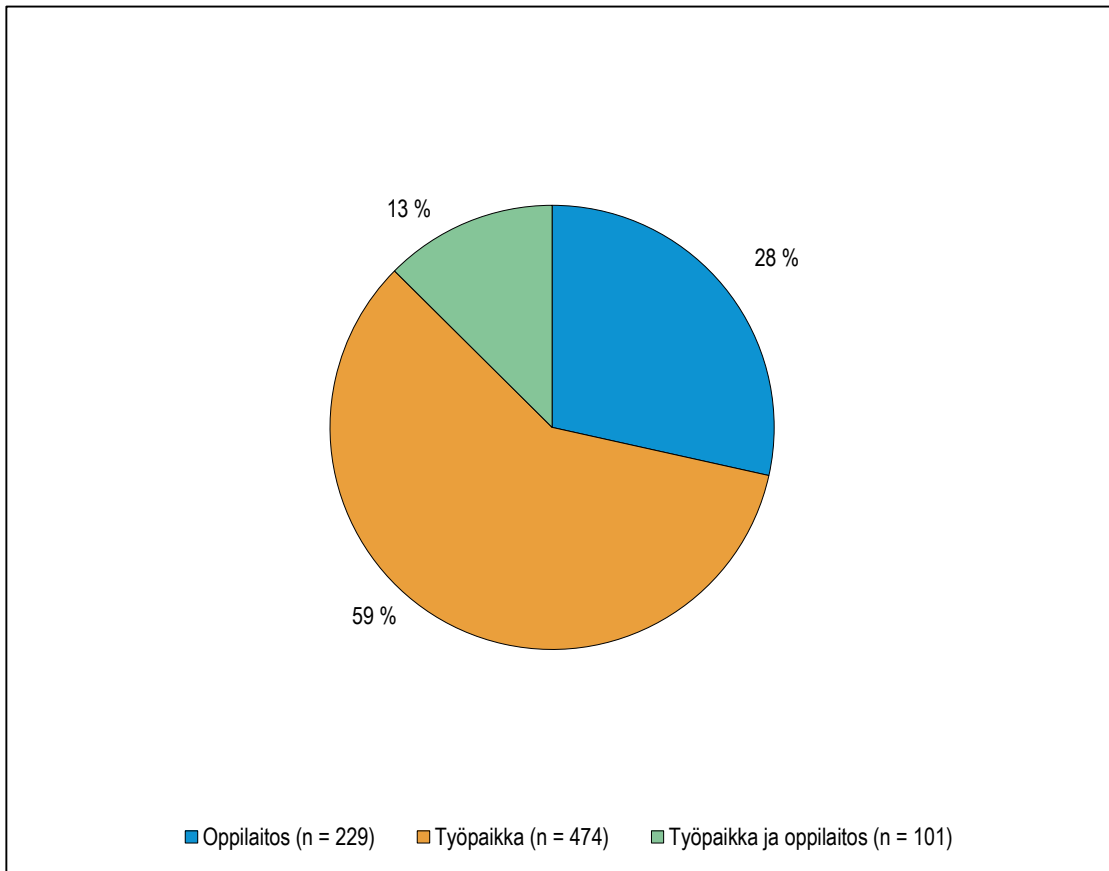
- **Tutkinnossa oli yhteensä 599 oppisopimus- ja koulutussopimuksia, joista noin puolet oli oppisopimuksia ja puolet koulutussopimuksia**
- **Koulutukseen hakeutuminen:**
  - yhteishaun kautta 29 %
  - jatkuva haku 52 %
  - työvoimakoulutuksessa 19 %
- **80 % suoritti koko tutkintoa ja noin 20 % tutkinnon osia**
- **Noin 13 prosenttia ammatillisista tutkinnon osista oli tunnustettu aiemmin hankitulla osaamisella**
- **Arvio omasta tilanteesta koulutuksen jälkeen: 84 % töissä, 10 % työttömänä, 6 % yrittäjänä**

Lähde: Amispalaute ja Koski

Tuloksia näyttötoiminnasta: näyttöjen määrä osaamisaloittain (Lähde: Koski)

Osaamisala	n	%
Henkilökuljetusten osaamisala	873	55
Tavarakuljetusten osaamisala	371	23
Metsäteollisuuden kuljetusten osaamisala	157	10
Kuljetusalan työnjohdon osaamisala	115	7
Osaamisalaa ei tunnistettavissa	48	3
Palvelukuljetusten osaamisala	20	1
Yhteensä	1584	100

Näyttöympäristöt

Huom! Tieto näytön suorituspaikasta puuttui lähes puolesta (49 %) näytöstä

Näytön arvioijat

Näytön arvioija	n	%
Opettaja ja työelämän edustaja	532	60
Opettaja ja opettaja	81	9
Opettaja	279	31
Opettaja ja muu koulutuksen järjestäjän edustaja	1	0
Työelämän edustaja ja muu koulutuksen järjestäjän edustaja ja	1	0
Yhteensä	894	100

Näyttöympäristö	Arvioijat	n	%
Työpaikka	Opettaja ja työelämän edustaja	372	78
	Opettaja ja opettaja	9	2
	Opettaja	92	19
	Muu koulutuksen järjestäjän edustaja ja työelämän edustaja	1	0
	Yhteensä	474	100
	Oppilaitos	Opettaja ja työelämän edustaja	66
Opettaja ja opettaja		61	27
Opettaja		102	45
Yhteensä		229	100
Työpaikka ja oppilaitos		Opettaja ja työelämän edustaja	74
	Opettaja ja opettaja	9	9
	Opettaja	17	17
	Opettaja ja muu koulutuksen järjestäjän edustaja	1	1
	Yhteensä	101	100

Huom! Tieto näytön arvioijista puuttui 44 % näytöstä

Tuloksia koulutuksen järjestäjien pedagogisesta toiminnasta

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Arvioinnin kohteet pedagogisessa toiminnassa

I Pedagogisen toiminnan suunnittelu ja johtaminen

- Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma
- Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)
- Oppimisympäristöjen laadun varmistaminen
- Opetus- ja ohjaushenkilöstön sekä työpaikkaohjaajien osaamisen kehittäminen

II Osaamisen hankkiminen, osoittaminen ja arviointi

- Osaamisen hankkiminen
- Osaamisen osoittaminen ja arviointi
- Osaamisen hankkimiseen ja osoittamiseen soveltuvien työpaikkojen saatavuus
- Osaamisen hankkiminen eri oppimisympäristöissä

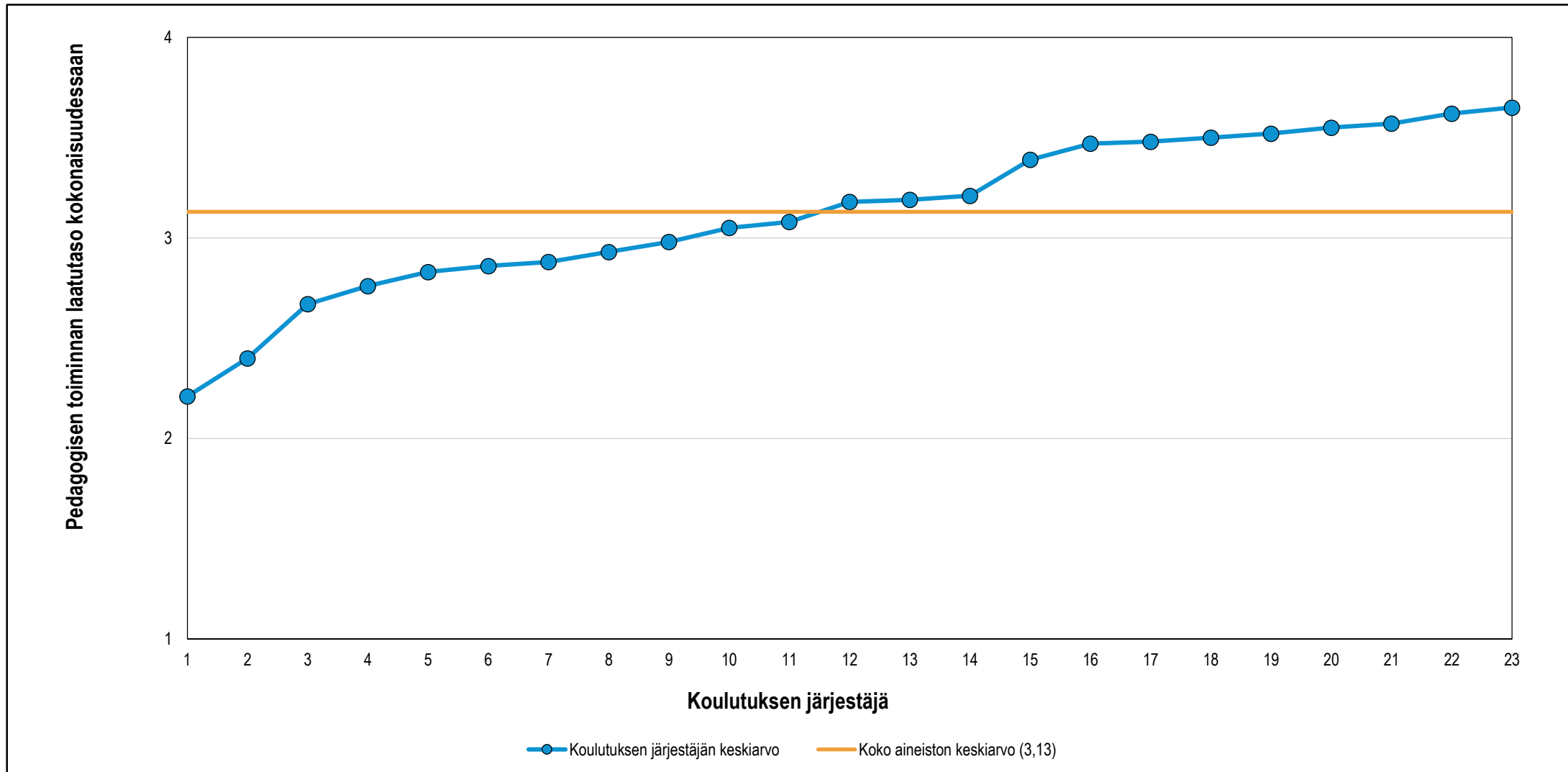
III Opiskelijoiden osaaminen

- Ammattialakohtainen osaaminen
- Geneerinen osaaminen (elinikäisen oppimisen avaintaidot)

IV Pedagogisen toiminnan seuranta, arviointi ja kehittäminen

- Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen
  - HOKS-prosessin toimivuuden seuranta, arviointi ja kehittäminen
  - Palautteiden hankkiminen eri osapuolilta ja niiden hyödyntäminen kehittämistyössä
-

Pedagogisen toiminnan laatutaso koulutuksen järjestäjien itsensä arvioimana järjestäjittäin esitettynä

Pedagogisen toiminnan vahvuudet

Osaamisen kehittämisen suunnittelu

Osaamisen hankkiminen

Osaamisen osoittaminen

Osaamisen arviointi

- Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman menettelytavat ja prosessi
- Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
- Oppimisympäristöjen laadun varmistaminen (etenkin työpaikkojen)
- Tavoitteiden mukaisen osaamisen hankkiminen työpaikoilla
- Näyttöjen toteuttaminen työpaikoilla aidoissa työtehtävissä
- Näyttöjen vastaavuus tutkinnon osien ammattitaitovaatimukseen
- Tavoitelähtöinen ja kriteeriperusteinen arviointi
- Opiskelijan itsearviointi

Pedagogisen toiminnan kehittämistarpeet

- Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman vakiinnuttaminen osaksi arvioinnin laadunvarmennusta*
- Koulutuksen järjestäjän ja työelämän välisen yhteistyön tiivistäminen työpaikalla järjestettävän koulutuksen suunnittelussa
- Resurssien kohdentaminen opiskelijoiden ohjaukseen työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa*
- Opiskelijan ohjaus ja tuki työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa*
- Opiskelijan osaamisen kehittymisen seuranta työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa*
- Työpaikkaohjaajien ohjaus- ja arviointiosaamisen varmistaminen ja kehittäminen*
- Työelämän osallistuminen muualla kuin työpaikoilla järjestettävien näyttöjen arviointiin*
- Opettajien ammatti- ja työelämäosaamisen kehittäminen*
- Pedagogisen toiminnan seuranta, arviointi ja kehittäminen*
- Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen*

Yhteenveto koulutuksen vahvuuksista ja kehittämistarpeista opiskelijoiden kokemana (Amispalaute)

Vahvuudet

- Tyytyväisyys koulutukseen, kuten opetukseen, ohjaukseen, oppimisympäristöihin ja osaamisen hankkimiseen työpaikoilla
- HOKS-prosessi: perehdytys tutkintoon tai tutkinnon osan perusteeseen, aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen, opintojen joustava eteneminen
- Näyttöjen toteuttaminen työpaikoilla aidoissa työtehtävissä
- Arvioijat ammattitaitoisia ja asiantuntevia
- Osaamisen arvioinnin toteuttaminen arviointikriteerien mukaisesti

Kehittämistarpeet

- Mahdollisuus valita haluamiaan tutkinnon osia*
- Opiskelijan roolin vahvistaminen näytön suunnittelussa**

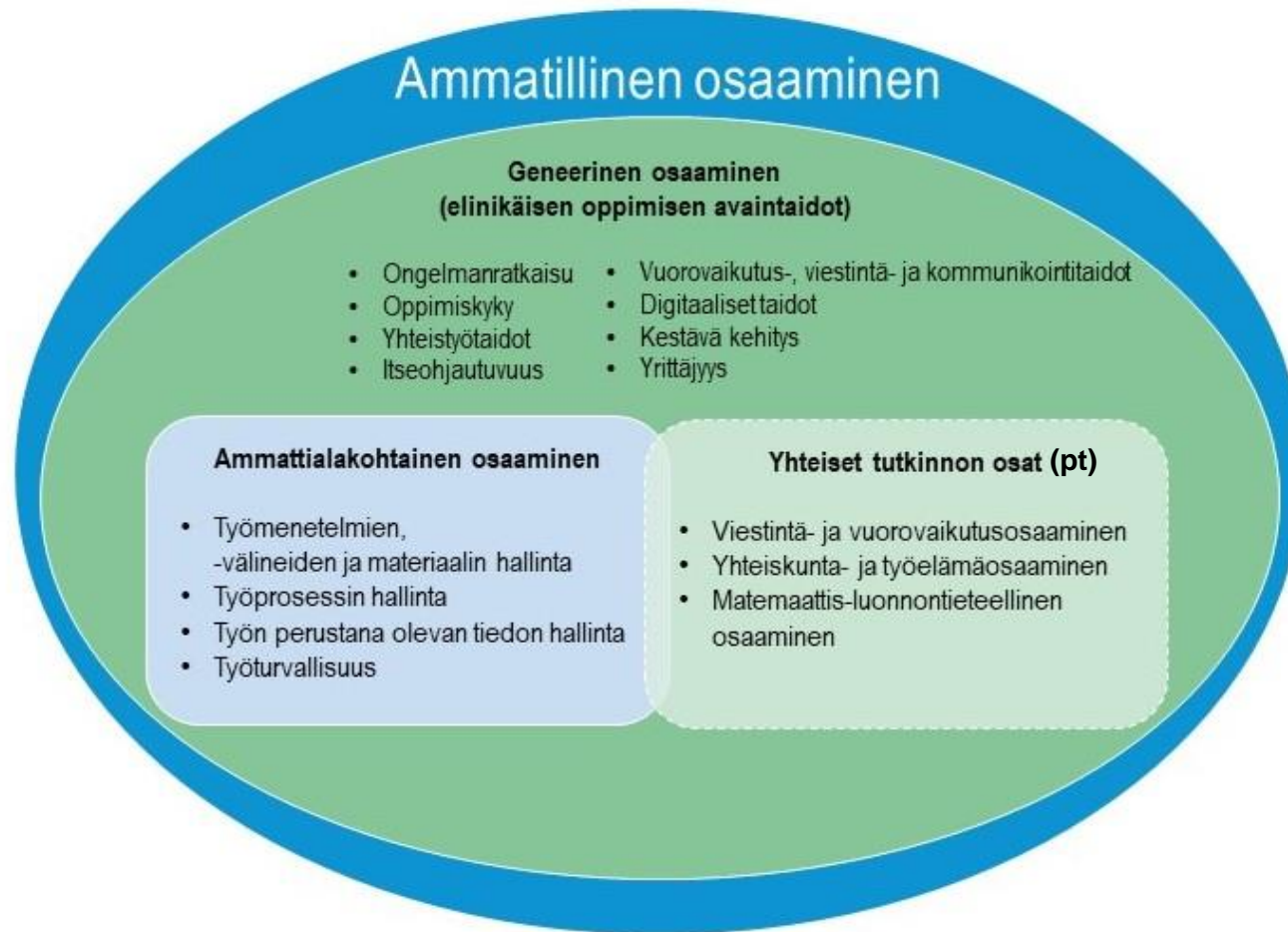
Tuloksia opiskelijoiden osaamisesta

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Ammatillinen osaaminen ammatillisissa tutkinnoissa

AMMATILLISET TUTKINNOT

Opiskelijoiden osaamisen vahvuudet ja kehittämistarpeet koulutuksen järjestäjien ja työelämän edustajien arvioimana

Ammattialakohtainen osaaminen

Vahvuuksia:

- Ammatin perusosaaminen
- Työturvallisuusosaaminen teoriatasolla
- Ajoneuvon hallinta
- Työelämän tuoma kokemus ja sitoutuminen alaan (aikuisopiskelijoilla)

Kehittämistarpeita:

- Teoriatiedon soveltaminen käytännössä
- Työprosessin ymmärtäminen ja johtaminen kokonaisuutena
- Työturvallisuusosaaminen käytännössä

Geneerinen osaaminen

Vahvuuksia:

- Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot
- Työyhteisössä toimiminen
- Ongelmanratkaisutaidot
- Digitaidot etenkin nuoremmilla opiskelijoilla

Kehittämistarpeita:

- Digitaidot etenkin aikuisopiskelijoilla
- Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen
- Oma-aloitteisuus työssä ja uuden oppimisessa
- Suomen kielen luku- ja kirjoitustaito

Kehittämissuosituksia

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kehittämissuosituksia /pedagoginen toiminta

- Koulutuksen järjestäjien tulee laatia ja vakiinnuttaa osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma osaksi arvioinnin laadunvarmennusta ja käytännön toimintaa.
- Koulutuksen järjestäjän ja työelämän välistä yhteistyötä työpaikalla järjestettävän koulutuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee tiivistää. Erityisesti työelämässä oppimisen tavoitteita tulee terävöittää.
- Työpaikkaohjaajien ohjaus- ja arviointiosaamista sekä tutkinnon perusteiden tuntemusta tulee vahvistaa.
- Koulutuksen järjestäjien tulee tarjota opettajille edellytykset oman osaamisen jatkuvaan kehittämiseen, erityisesti opettajien digitaitoja ja uusien teknologioiden hallintaa tulee vahvistaa
- Osaamisen kehittymisen seurantaan ja sen systemaattisuuteen tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomiota, jotta opettajalla, opiskelijalla ja työpaikkaohjaajalla on yhteinen ymmärrys osaamistavoitteiden saavuttamisesta ja opiskelijan valmiuksista osaamisen osoittamiseen.
- **Mihin kehittämissuositukseseen/kehittämissuosituksiin olisi nyt tärkeintä vastata?**
  - Mitä toimia se edellyttäisi koulutuksen järjestäjiltä / työelämältä?
  - Mitä olemassa olevia hyviä käytäntöjä ja malleja voidaan hyödyntää tässä?

Kehittämissuosituksia /osaaminen

- **Koulutuksen järjestäjien tulee varmistaa, että opiskelijat saavat koulutuksessa riittävät perustiedot ja -taidot työpaikalla toimimiseen. Erityisesti alan työtehtävissä tarvittavaa teorian tiedon hallintaa ja sen soveltamista käytännön työtehtävissä tulee vahvistaa. Koulutuksessa tulee myös varmistaa, että opiskelijat osaavat soveltaa työturvallisuuteen liittyviä ohjeita ja määräyksiä myös käytännössä.**
- **Koulutuksessa tulee huomioida, että opiskelijat oppivat hahmottamaan työprosessien ja -tehtävien kokonaisuuksia, sillä kokonaisuuksien hallinta tulee korostumaan yhtenä alan osaamistarpeena tulevaisuudessa.**
- **Koulutuksessa tulee varmistaa, että opiskelijat saavat riittävät digitaidot työelämässä toimimiseen. Erityisesti aikuisten digitaitoja tulee vahvistaa, sillä digitaalisia välineitä ja ohjelmia otetaan alalla jatkuvasti käyttöön ja alan tulevaisuuden työtehtävät edellyttävät laajaa ja monipuolista digiosaamista.**
- **Koulutuksessa tulee varmistaa, että opiskelijat saavat riittävät valmiudet työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitämiseen. Erityisesti työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa tulisi kiinnittää huomiota ennakoivaan työvuorosunnitteluun ja ajo- ja lepoaikasäädösten noudattamiseen.**
- **Koulutuksessa tulee varmistaa, että opiskelijat saavat riittävät valmiudet yrittäjyyteen.**
- **Mihin kehittämissuositukseseen/kehittämissuosituksiin olisi nyt tärkeintä vastata?**
  - Mitä toimia se edellyttäisi koulutuksen järjestäjiltä / työelämältä?
  - Mitä olemassa olevia hyviä käytäntöjä ja malleja voidaan hyödyntää tässä?

Hyviä käytäntöjä opettajien ja top-ohjaajien osaamisen kehittämiseen

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Opettajien osaamisen kehittämisen hyviä käytänteitä

Tiivis **työelämäyhteistyö** ja yhteydenpito työelämän kanssa

Opettajien säännölliset **työelämäjaksot**

Kuljetusalan osaajien ja asiantuntijoiden **verkosto** toiminnan tukena

Perehdytysohjelma uusille työntekijöille

Koulutuksen järjestäjän sisäinen vertaiskouluttaminen tai **mentorointi**

Koulutuskalenteri, josta opettajat voivat valita itselleen sopivia koulutuksia

Koulutuksen järjestäjän järjestämät **työpajat** opettajille

Työpaikkaohjaajien osaamisen kehittämisen hyviä käytänteitä

Opettajien **työpaikkakäyntien ja näyttöjen yhteydessä** toteuttama työpaikkaohjaajien perehdytys

Ohjausosaamista tukevat **oppaat**

Perehdytyslista työpaikkaohjaajalle

Tiivis **yhteistyö** opettajan kanssa

Oppilaitoksessa järjestettävä tiivis **koulutus**, jota täydennetään työpaikalla

Verkkomateriaali täydennettynä henkilökohtaisella perehdytyksellä

Valmistuneiden opiskelijoiden hyödyntäminen työpaikkaohjaajina

Osaamispassi työpaikkaohjaajille

Digitaaliset opiskelijoiden **osaamisen kehittymisen seurantaan tarkoitetut välineet** työpaikkaohjaajien osaamisen kehittämisen tukena

Yhteenvetoa arvioinnin tuloksista

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Yhteenvedoa tuloksista

- **Pedagogisen toiminnan laatu on hyvää – järjestäjien välillä eroja**
- **Henkilökohtaistaminen toimii hyvin, mutta työpaikalla järjestettävän koulutuksen tavoitteita tulisi terävöittää**
- **Näyttötoiminnan laatu on hyvää, vaikkakin opettajien substanssiosaamisessa sekä työpaikkaohjaajien ohjaus- ja arviointiosaamisessa on kehitettävää**
- **Ammattialakohtaisen osaamisen vahvuutena ammatin perusosaaminen – teoreettisessa osaamisessa kehitettävää**
- **Geneerisen osaamisen vahvuutena yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot – aikuisten digitaidoissa kehitettävää**
- **Opiskelijat tyytyväisiä koulutukseen**
- **Työpaikat suhtautuvat myönteisesti opiskelijoihin ja työelämässä oppimiseen**
- **Pedagogisen toiminnan laadunhallinnassa on vielä kehitettävää**

Kiitos!

**Arvioinnin tuloksia koskeva julkaisu
*Ammatillinen osaaminen ja pedagoginen
toiminta kuljetusalan ammattitutkinnossa*
saatavana sähköisenä osoitteessa:**

<https://karvi.fi/publication/ammattillinen-osaaminen-ja-pedagoginen-toiminta-kuljetusalan-ammattitutkinnossa/>

Diaesitys saatavana osoitteessa:

<https://karvi.fi/ammattillinen-koulutus/oppimistulosten-arvioinnit/pilotointi-logistiikan-ja-sosiaali-ja-terveysalan-perustutkinnoissa-seka-kuljetusalan-ammattitutkinnossa/>

Lisätietoja:

Veera Hakamäki-Stylman

+358295335555

veera.hakamaki-stylman@karvi.fi

Paula Kilpeläinen

+358295335557

paula.kilpelainen@karvi.fi